

Riigikontroll
IV auditiosakond

**Keskkonnaministeeriumi 2005. aasta raamatupidamise
aastaruande ja tehingute seaduslikkuse kontrollimine riigi 2005.
aasta majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks**

Auditi plaan

Vanemaudiitor Inga Häkkinen

Tallinn 2006

SISUKORD

1. AUDITEERIMISE AJEND.....	4
2. AUDITIGA HÕLMATAV PROBLEEM JA SELLE OLULISUS	4
3. AUDITI EESMÄRK	4
4. AUDITEERITAV	4
5. AUDITEERITAVA SEISUKOHAD JA SISEAUDIT NING VARASEMAD KONTROLLIMISED.....	4
6. AUDITI ULATUS JA KÄSITLUSVIIS (METOODIKA)	5
7. AUDITI KORRALDAMIST MÕJUTAVAD RISKID	9
8. EELDATAVAD TULEMUSED.....	9
LISA 1. KESKKONNAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA ASUTUSTE OLULISED KONTROLLIVALDKONNAD JA LÄBIVIIDAVAD AUDITITOIMINGUD.....	11

1. Auditeerimise ajend

Riigieelarve seaduse kohaselt on Riigikontrollil kohustus koostada kontrolliaruanne riigi majandusaasta koondaruande kohta, mille sisuks on hinnang koondaruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta. Keskkonnaministeeriumis läbiviidav audit on üheks osaks riigi majandusaasta koondaruandele hinnangu andmisel.

2. Auditiga hõlmatav probleem ja selle olulisus

Keskkonnaministeeriumi 2005. a raamatupidamise aastaaruande auditeerimine on vajalik selleks, et anda hinnangut riigi majandusaasta koondaruandele. Riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt on olulised kontrollivaldkonnad järgmised:

- 1) muud nõuded ja ettemaksed – moodustab 2% riigi koondaruande vastavast bilansireast;
- 2) osalused konsolideerimisgrupi ja sidusüksustes – moodustab 3% riigi koondaruande vastavast bilansireast;
- 3) materiaalne põhivara – moodustab 26% riigi koondaruande vastavast bilansireast;
- 4) bioloogilised varad – moodustab 100% riigi koondaruande vastavast bilansireast;
- 5) muud toetused ja saadud ettemaksed – moodustab 4% riigi koondaruande vastavast bilansireast;
- 6) saadud toetused – moodustab 3% riigi koondaruande vastavast tulemiaruaruande reast;
- 7) muud tulud – moodustab 40% riigi koondaruande vastavast tulemiaruaruande reast;
- 8) tööjõukulud – moodustab 4% riigi koondaruande vastavast tulemiaruaruande reast;
- 9) majandamiskulud – moodustab 6% riigi koondaruande vastavast tulemiaruaruande reast;
- 10) muud tegevuskulud – moodustab 2% riigi koondaruande vastavast tulemiaruaruande reast.

3. Auditi eesmärk

Auditi eesmärgiks on anda hinnang riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Keskkonnaministeeriumi aastaaruande saldode kohta. Lisaks hinnangule tuuakse kontrollitud valdkondades välja avastatud parandamata vead raamatupidamise kontrollitud valdkondades, olulisemad tähelepanekud raamatupidamiskorralduse, tehingute seaduslikkuse ja sisekontrollisüsteemi kohta.

4. Auditeeritav

Auditeeritav on Keskkonnaministeerium koos oma allasutustega.

5. Auditeeritava seisukohad ja siseaudit ning varasemad kontrollimised

Auditi korraldamise ja eesmärgi suhtes Keskkonnaministeeriumil vastuväiteid ei olnud.

Auditi korraldamisel olulisemateks kontaktisikeks on ministeeriumi siseauditi osakonna juhataja Tiina Mitt, rahandusosakonna juhataja kt Kalju Kukk ja pearaamatupidaja Mare Roasto.

Riigikontrolli 2004. aastaaruande auditi¹ tähelepanekutest olulisimad olid:

¹ Keskkonnaministeeriumi valitsemisala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal

- 1) ministeerium kehtestas valitsemisala asutustele raamatupidamise sise-eeskirja alles 21.04.2005.a;
- 2) Maa-ameti raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole reguleeritud maaga seotud tehingute raamatupidamises kirjendamist;
- 3) Keskkonnaministeerium on Riigimetsa Majandamise Keskust (RMK) oma aastaaruandes kajastanud pikaajalise finantsinvesteeringuna;
- 4) Keskkonnaministeerium ei olnud kinnitanud RMK koostatud metsa väärtuse hindamise metoodikat;
- 5) Maa-ameti põhivara nimekirjas olev ümberhindlusele kuuluv maa on ümber hinnatud maksustamishinnas, nii nagu riigi raamatupidamise üldeeskiri seda nõuab
- 6) Keskkonnaministeeriumi majandusaasta aruandes puudusid andmed valitsetavate maavarade kohta, bilansivälisel kontrol neid kajastatud ei olnud jm.

6. Auditi ulatus ja käsitusviis (metoodika)

Kriitilised auditivaldkonnad ja olulised riskid on määratud riskihinnangu ja finantsanalüüsi põhjal (vt lisa 1) ning mis on dokumenteeritud ka RMKA auditi plaanis, käesoleva auditi planeerimisdokumendis UB ning vastavate kontrollitavate komponentide detailsetes programmides.

Käesolevas auditiplaanis on arvestatud RMKA auditi plaani lisas 1 toodud olulisi kontrollivaldkondi.

Auditi ulatus ja riskihinnang kontrollivaldkondade kaupa:

Kontrollivaldkond	Risk	Riskihinnang	Auditeeritav	Tegevused riski maandamiseks
Muud nõuded ja ettemaksed	Ei ole kajastatud õiges väärtuses ja kõikehõlmavalt; nõuetel puudub alus; pikaajalised nõuded diskonteerimata	Keskmine	4 asutust	Kontrollida: - pearaamatus kajastatud saldode vastavust analüütilise registriga, samuti pearaamat vs saldoandmik; - inventuuride läbiviimist Analüütiline andmete võrdlus
Osalused konsolideerimisgrupi ja sidusüksustes	Ei ole kajastatud täies ulatuses ja õiges väärtuses	Kõrge	Ministeerium	Teostada registrite võrdlus raamatupidamisandmetega, kontrollida kajastamise vastavust seadusele.
Materiaalne põhivara	Ei ole kajastatud õiges väärtuses ja kõikehõlmavalt (kogu vara pole arvel); Arvel vara, mis ei kuulu riigile; Klassifitseerimine-kinnisvara investeeringuks;	Kõrge	7 asutust	Kontrollida: - pearaamat vs analüütiline register vs saldoandmik; - inventuuride ja ümberhindluste läbiviimist, kajastamist; - suuremaid põhivara tehinguid, seaduslikkust ja õiget kajastamist
Bioloogiline vara	Varade väärtus ei ole õige, ümberhindlus ei ole teostatud õigesti	Kõrge	Ministeerium	Kontrollida arvestuspõhimõtete õigsust ja vastavust, arvestuse õigsust ja vastavust õigusaktidele
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	Ei ole kajastatud täies ulatuses, ei ole õigesti periodiseeritud	Keskmine	8 asutust	Hinnata piisavust ja kajastamise õigsust. Kontrollida kohustuste ja ettemaksete inventeerimist.

				Analüütiline andmete võrdlus
Saadud toetused	Ei ole kajastatud õigesti; arvestus on nõrgal tasemel, vahendite kasutamise planeerimine on samuti nõrk, kontroll kasutamise üle nõrk	Kõrge	13 asutust	Kontrollida toetuse saamise ja vahendamise kajastamist. Analüütiline andmete võrdlus
Muud tulud	Tulude klassifikatsioon on vale, kõiki tulusid ei kajastata;	Kõrge	2 asutust	Kontrollida raamatupidamises kajastamist ja riigikassasse laekumist.
Tööjõukulud	Kulud on valesti kajastatud, tehingud ei ole kooskõlas vastavate õigusaktidega	Madal	14 asutust	Analüütiline andmete võrdlus
Majandamiskulud	Kulud on valesti periodiseeritud, klassifitseeritud; Kõiki kulusid pole kajastatud või on kajastatud asutusele mittekuuluvaid kulusid; -kõiki riigihankeid pole korraldatud	Keskmine	14 asutust	Kontrollida - pearaamat vs saldoandmik - suuremate tehingute raamatupidamises kajastamist ja sihipärasust ning riigihangete korraldamist. Analüütiline andmete võrdlus
Muud tegevuskulud	Kulud on valesti periodiseeritud, klassifitseeritud; Kõiki kulusid pole kajastatud või on kajastatud asutusele mittekuuluvaid kulusid; -kõiki riigihankeid pole korraldatud	Keskmine	2 asutust	Kontrollida - pearaamat vs saldoandmik - suuremate tehingute raamatupidamises kajastamist ja sihipärasust ning riigihangete korraldamist Analüütiline andmete võrdlus

Kontrolliks koostame detailsed kontrolliprogrammid. Kontrolliprogrammid tehakse RMKA tarbeks välja töötatud tüüppõhjade alusel, lisades asutuse spetsiifilisi kontrolliprotseduure. Täiendavate asjaolude ilmnemisel võib auditijuht täiendada/muuta riskihinnanguid.

Auditi lähenemisviis

Keskkonnaminister on kohustanud kõiki oma valitsemisala asutusi leidma vannutatud audiitori, kes annaks hinnangu nende 2005. a raamatupidamise aastaaruannetele.

2005. a detsembri lõpu seisuga oli 2005. a majandusaasta aruandele hinnangu andmiseks leidnud audiitori kõik asutused peale 9 looduskaitseasutuse (alates 01.01.2006. a on ühinenud Riiklikuks Looduskaitsekeskuseks).

Ministeerium korraldas riigihanke, mille eesmärgiks oli Keskkonnaministeeriumi 2005., 2006. ja 2007. a majandusaastate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise korraldamine. Lähteülesande kohaselt peab audiitor andma hinnangu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande

õigsusele ning tehingute seaduslikkusele tulenevalt riigieelarve seaduse §47 lg2. Eelnimetatud riigihanke alusel valiti audiitoriks Rimess MRI OÜ.

Ministeeriumi siseauditi osakond ise kontrolliprotseduure ei teosta. Riskianalüüsi viib KKM Siseauditi osakond läbi koostöös konsolideeritud aastaaruannet auditeeriva Rimess MRIga. Riskianalüüsi tulemuste alusel koostab Rimess MRI auditi kava ja programmi, mille esitab ministeeriumi siseauditi osakonnale. Ministeeriumi siseauditi osakonnal on vastavalt audiitorbürooga sõlmitud lepingule õigus auditi käigus kontrollida programmi ja kava täitmist. Valitsemisala asutuste välisaudiitorite järeldusotsused esitatakse Rimess MRI-le hiljemalt 15.04.2006. a. Vastavalt lepingule on ministeeriumile auditi lõpparuande projekti esitamise tähtaeg 30.04.2006.a, lõpparuande ja järeldusotsuse esitamise tähtaeg 15.05.2006. a ning samuti on Rimess MRI kohustatud esitama 20.05.2006. a ministeeriumi siseauditi osakonnale koopia auditi toimikust.

Vastavalt kokkuleppele edastab KKM siseauditi osakond kõikide valitsemisala audiitoritega sõlmitud lepingud ning järeldusotsused, samuti koos Rimess MRIga koostatud auditi kava ja programmi Riigikontrollile. Muu informatsiooni audiitorbüroode töö kohta (tutvumine tööpaberitega, audiitorbüroo selgitused, jmt) saame vahetult audiitorbüroodest ja vannutatud audiitoritelt. Ministeeriumi siseauditi osakonnale on saadetud kinnituskirjade vormid, mida soovime saada valitsemisala asutusi auditeerivatelt sise- ja välisaudiitoritelt.

Riigikontrolli poolt kavandatud audit hõlmab ainult eespool toodud tabelis näidatud kontrollivaldkonnad ja ulatuse. Audititoimingud kavandame läbi viia vastavalt käesoleva plaani lisa 1 märgitule.

Hinnangu 2005.a raamatupidamise aastaaruannetele annavad audiitorbürood järgmistes asutustes: Ministeerium, Maa-amet, Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus, KKM ITK, Keskkonnainspeksioon, EMHI, Kiirguskeskus, Põlula Kalakasvatus.

Eelmärgitud asutustes planeerime algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud läbi viia ainult kontrollivaldkondades, mille riskitaseme oleme hinnanud lähtuvalt riskianalüüsist kõrgeks. Nimetatud kontrollitoimingud viime läbi järgmistes kontrollivaldkondades: Ministeeriumis – osalused konsolideerimisgrupi ja sidusüksustes, materiaalne põhivara, bioloogilised varad, saadud toetused, muud tulud; Maa-ametis – materiaalne põhivara, muud tulud; KKM ITKs – materiaalne põhivara; Keskkonnainspeksioonis – materiaalne põhivara, saadud toetused; EMHIs – materiaalne põhivara.

Muus osas tutvume audiitorbüroode poolt läbiviidud auditi tööpaberitega ning hindame, kas kontrolliprotseduurid on läbi viidud piisavas ulatuses, teeme analüütilisi teste ja täiendavaid algdokumentidel põhinevaid kontrollitoiminguid (lisa 1).

Looduskaitseasutused (9 asutust kokku) on alates 01.01.2006. a koondatud Riiklikuks Looduskaitsekeskuseks. Tegemist on bilansi- ja eelarvemahult väga väikeste asutustega. Nimetatud asutustes RMKA seisukohalt olulised kontrollivaldkonnad on järgmised:

Kontrollivaldkond	KKM kokku RMKA vastava kirje mahust	Looduskaitseasutused KKM vastava kirje mahust	Looduskaitseasutused RMKA vastava kirje mahust	Looduskaitseasutused kokku (summa)
muud kohustused ja saadud ettemaksed	4%	2%	0,1%	2,1 milj krooni
materiaalne põhivara	26%	3%	0,7%	153,5 milj krooni
saadud toetused	3%	8%	0,2%	6,8 milj krooni
tööjõukulud	4%	6%	0,2%	9,7 milj krooni
majandamiskulud	6%	4%	0,2%	8,3 milj krooni

Eeltoodud tabelist nähtuvalt on olulise vea olemasolu tõenäosus (riigi majandusaasta aruande seisukohalt) suhteliselt madal, samas on töömaht asutuste rohkuse tõttu suur. Seetõttu viime

algdokumentidel põhinevad kontrolliprotseduurid läbi ainult materiaalse põhivara osas (Matsalu Rahvusparki Administratsioon, Soomaa Rahvuspark). Analüütilised kontrolliprotseduurid viime läbi (Matsalu Rahvusparki Administratsioon, Karula Rahvuspark, Eesti Loodusmuuseum) tööjõu ja majandamiskulude osas. Muudes Looduskaitseasutustes kontrolliprotseduure käesoleva auditi käigus me läbi ei vii.

Auditi käigus viime läbi ka Keskkonnaministeeriumi valitsemisala hoonete ja ruumide üürimiseks sõlmitud lepingute analüüsimisega seotud toimingud, et hinnata nende vastavust säästlikkuse põhimõttele lühikeses ja pikas eelarveperspektiivis.

Algdokumentidel põhinevate kontrollitoimingute käigus kontrollitakse aruandes esitatud näitajate vastavust raamatupidamise andmetele ja algdokumentidele (ainult auditi plaanis toodud kontrollivaldkondades).

Tehinguklasside auditeerimisel koostatakse valim tehingutest juhul, kui tehinguid on palju ja nende rahaline kogumaht on suur. Kriteeriumid valimi koostamiseks tulenevad meie kogemustest/hinnangutest auditeeritava tegevuse kohta. Aruandenäitajate õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kontrollimiseks moodustatakse valim suurematest tehingutest, mille kogumaht hõlmaks arvestusvaldkonnas summaliselt:

- Rutiinsete tehingute puhul vähemalt 10% (rutiinsete tehingute puhul madalama riski tasemega valdkondades);
- Mitterutiinsete tehingute puhul vähemalt 80% (kõrgema riskitasemega valdkondades);
- Tehingute puhul, mille aluseks on hinnang, vähemalt 95% (risk kõrge: erisätted, kogemuse ja teadmiste puudus, tahtlik tulemuse mõjutamine).

Tehingute testimisel vaadatakse korraga nii raamatupidamislikku kajastamist (õige ja õiglane) kui ka tehingu vastavust asjakohaste seaduste olulisematele vastavusnõuetele (paragrahvidele).

Olulisuse määraks on 1% ministeeriumi tulemiaruaande kogukuludest ehk 11,5 miljonit krooni.

Vastavusnõuete olulisust hinnatakse lähtudes tehingute riskisiduvusest (võimalus, et tekib kahju, korruptsioon, saamatajäänud tulu, majanduslik ebaotstarbekus jms).

Auditeeritavaks perioodiks on 01.01.05 – 31.12.05.

Olulisemad seadused, millede järgimist hinnatakse on:

- Raamatupidamise seadus,
- Riigieelarve seadus,
- 2005. aasta riigieelarve seadus,
- Riigivara seadus,
- Riigihanke seadus.

Riigi koondaruande seisukohalt olulistele kontrollivaldkondadele hinnangut andes tuginetakse järgmistele kriteeriumidele:

- varad ja kohustused eksisteerivad antud kuupäeval,
- varad ja kohustused kuuluvad Keskkonnaministeeriumile või tema valitsemisala allasutusele antud kuupäeval,
- tehingud või sündmused toimusid antud perioodi jooksul,
- puuduvad kajastamata varad, kohustused, tehingud või sündmused või avalikustamata näitajad,
- varad ja kohustused on kajastatud õiges bilansilises väärtuses,
- tehingud või sündmused on kajastatud korrektsetes summades ja tulud või kulud on kantud õigesse perioodi,

- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas raamatupidamise hea tavaga,
- tehingud või sündmused on kooskõlas olulisemate asjakohaste regulatsioonidega.

Kassalise täitmise aruande puhul veendume, et kassalise täitmise aruanne võrdub riigieelarve seadusega.

Eelmise aasta auditi tähelepanekute osas viime läbi järelkontrolli.

Raporteerimine:

Auditi tulemusena koostatakse Riigikontrolli seadusele vastav kontrolliaruande eelnõu, kus antakse hinnang kontrollitud valdkondade kohta, tuuakse välja avastatud parandamata vead raamatupidamise aruandes, tähelepanekud tehingute seaduslikkuse kohta ja tähelepanekud sisekontrollisüsteemi kohta. Kontrolliaruanne esitatakse ministeeriumi juhtkonnale pärast juhtkonna poolt kontrolliaruande eelnõule esitatud kirjalike kommentaaride kaalumist. Kontrolliaruanne sisaldab ka auditeeritava kommentaare ja väiteid vastuskirjast.

7. Auditi korraldamist mõjutavad riskid

Auditi korraldamist mõjutavaid riske hetkel ei näe.

8. Eeldatavad tulemused

Riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt olulised Keskkonnaministeeriumi 2005. a raamatupidamise aastaaruande saldod on/ei ole õiged ning sooritatud tehingud (kontrollitud valdkondades) on/ei ole seaduslikud.

Auditis osalejad

	Auditi planeerimine	Auditi fieldwork	Kokkuvõtted KAEEL/KA	Kokku
Peakontrolör Olav Lüüs	5	0	20	25
Vanemaudiitor Inga Häkkinen	40	160	120	320
Audiitor Terje Keerberg	0	40	40	80
Kokku	45	200	180	425

Ajakava (audit vaheetapid ja tähtajad)

Auditi planeerimine	1.- 4.nädal
Auditi plaani valmimine	26.01.2006
Auditi fieldwork ehk kontrolliprotseduuride läbiviimine	11.-21. nädal
Kontrolliaruande eelnõu	31.05.06

Eeldatavad rahalised kulud

<i>Kululiik</i>	Summa kr
Lähetuskulud	10 000.-
Kokku	10 000.-

Olav Lüüs
Peakontrolör

Inga Häkkinen
vanemaudiitor

Lisa 1. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala asutuste olulised kontrollivaldkonnad ja läbiviidavad audititoimingud

Asutus	Kirje (oluline RMKA seisukohalt)	Osakaal	Toimingud
Ministeerium (Rimess MRI)	Muud nõuded ja ettemaksed	36%	Hindame/ analüütilised testid
	Osalused kons grupi ja sidusüksustes	100%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Materiaalne põhivara	71%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Bioloogilised varad	100%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	89%	Hindame/ analüütilised testid
	Saadud toetused	52%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud tulud	89%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Tööjõukulud	37%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	43%	Testime/ täiendavad toimingud
Maa-amet (Rimess MRI) <i>olevate ja uute uute kontrollide</i>	Muud nõuded ja ettemaksed	39%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	13%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud tulud	10%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Tööjõukulud	14%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	25%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud tegevuskulud	2%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud nõuded ja ettemaksed	7%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	3%	Hindame/ analüütilised testid
Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus (Rimess MRI) <i>siin kontroll</i>	Saadud toetused	7%	Hindame/ analüütilised testid
	Tööjõukulud	7%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	4%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud nõuded ja ettemaksed	14%	Hindame/ analüütilised testid
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	2%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	9%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Sihifinantseerimine		Hindame/ analüütilised testid
	Saadud toetused	18%	Hindame/ analüütilised testid
	Tööjõukulud	8%	Hindame/ analüütilised testid
KKM ITK (Rimess MRI) <i>siin kontroll</i>	Majandamiskulud	8%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Saadud toetused	7%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Tööjõukulud	15%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	8%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Saadud toetused	7%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
Keskkonnainspeksioon (Audiitorbüroo Silvia Sirel) <i>ole</i>	Tööjõukulud	15%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	8%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Saadud toetused	7%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Tööjõukulud	15%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	8%	Hindame/ analüütilised testid
	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid
EMHI (OÜ Arekto)	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	Hindame/ analüütilised testid

	ettemaksed		
	Saadud toetused	5%	Hindame/ analüütilised testid
	Tööjõukulud	10%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	3%	Hindame/ analüütilised testid
Kiirguskeskus (Rimess MRI)	Tööjõukulud	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	1%	Hindame/ analüütilised testid
Põlula Kalakasvatusteskus (Audiitorbüroo Audit)	Saadud toetused	2%	Hindame/ analüütilised testid
	Tööjõukulud	1%	Hindame/ analüütilised testid
	Majandamiskulud	1%	Hindame/ analüütilised testid
LOODUSKAITSE ASUTUSED	Alates 01.01.2006 Riiklik Looduskaitsekeskus		
Matsalu Rahvuspargi Administratsioon	Materiaalne põhivara	1%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Saadud toetused	1%	
	Tööjõukulud	1%	Analüütilised kontrolliprotseduurid
	Majandamiskulud	1%	Analüütilised kontrolliprotseduurid
Soomaa Rahvuspark	Materiaalne põhivara	2%	Algdokumentidel põhinevad kontrollitoimingud
	Saadud toetused	1%	
Otepää Looduspark	Saadud toetused	1%	
Karula Rahvuspark	Saadud toetused	1%	
	Tööjõukulud	1%	Analüütilised kontrolliprotseduurid
	Majandamiskulud	1%	Analüütilised kontrolliprotseduurid
Eesti Loodusmuuseum	Tööjõukulud	1%	Analüütilised kontrolliprotseduurid
Nigula Looduskaitseala	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	
	Tööjõukulud	1%	
Hiiumaa Kaitsealad	Muud kohustused ja saadud ettemaksed	1%	
	Saadud toetused	1%	
	Tööjõukulud	1%	
Silma Looduskaitseala	Saadud toetused	3%	
	Majandamiskulud	1%	
Lahemaa Rahvuspark	Saadud toetused	1%	
	Tööjõukulud	1%	
	Majandamiskulud	1%	

Keskkonnaministeeriumi 2005. a raamatupidamise ja tehingute seaduslikkuse auditi raames bioloogilise vara osas tehtud tähelepanekud

Saadame Teile auditi "Keskkonnaministeeriumi 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse kontrollimine riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks" raames bioloogilise vara väärtuse hindamise osas tehtud tähelepanekud. Palume, et teeksite omapoolsed parandused ning täiendused hiljemalt **29.05.2006.a.**

Keskkonnaministeeriumi 2005.a bilansis on kajastatud bioloogilise varana RMK halduses olevad metsad 27 859 569 755 krooni väärtuses ja Maa-ameti poolt 2004.a riigile soetatud metsad 6 912 383 krooni väärtuses.

1. Keskkonnaministri 17.03.2006.a käskkirjaga nr 305 kinnitatud metoodika rakendamist RMK majandatavates metsades on raske hinnata

- a. Majandatavate metsade väärtuse hindamisel on selgusetu, kui suurt hulka ja millist metsa hinnatakse. Esitamata on majandatavate metsade kogupindala ja tagavara ning nende jagunemine tulundusmetsade ja eri koefitsientidega hinnatud kaitsemetsade vahel. Samuti on esitamata soetusmaksumusega hinnatava metsa pindala ja tagavara.

RMK bioloogilise vara väärtuse hindamise aruande lisas 7 esitatud tabelis on näha (veerg 3), et majandatavate metsade sortimentide tagavara 2005.a on vähenenud 70,376 miljoni tihumeetrini võrreldes 73,311 miljoni tihumeetriga 2004.aastal (vähenemine 2,935 miljonit tihumeetrit ehk 4,0%). On selgusetu, mil määral on sortimentide tagavara vähenemine tingitud raietest, mil määral tulundus- või kaitsemetsade pindala vähenemisest ja mil määral on sortimentide tagavara suurenenud tänu juurdekasvule.

RMK bioloogilise vara väärtuse hindamise aruande lisas 7 esitatud tabelis on näha (veerg 2), et soetusmaksumuse järgi hinnatava riigimetsa väärtus on suurenenud 753,918 miljonilt kroonilt 2004.aastal 774,851 miljoni kroonini 2005.aastal (suurenemine 20,933 mln krooni ehk 2,8%). On selgusetu, mil määral mõjutas nimetatud metsade väärtuse suurenemist ühikuhindade (lisa 2 – selguseta aladel ja noorendikes uue metsapõlve saamiseks tehtud kulutused) erinevused 2004. ja 2005.a ning mil määral selguseta alade või noorendike pindalade muutumine.

- b. Mittemajandatavate metsadena käsitletakse lisaks hoiumetsadele ka kaitsemetsi osas, kus majandustegevus on keelatud. RMK metsade bioloogilise vara väärtuse tabelis on esitatud ainult mittemajandatavate metsade tagavara. Esitamata on mittemajandatavate metsade pindala ja selle jagunemine hoiumetsade ja majandamiskeeluga kaitsemetsade vahel.

RMK bioloogilise vara väärtuse hindamise aruande lisas 7 esitatud tabelis on näha (veerg 6), et mittemajandatavate metsade tagavara on 2005.a suurenenud 28,681 miljoni tihumeetrini võrreldes 2004.a 24,203 miljoni tihumeetriga (suurenemine 4,478 mln tm ehk 18,5%). On selgusetu, mil määral on suurenemine tingitud metsade juurdekasvust, mil määral hoiumetsade pindala suurenemisest ja mil määral kaitsemetsade pindala suurenemisest või kaitsekorra muutumisest.

M. Kõnnu

M. Kõnnu